

ชื่อหลักสูตร การทำผลิตภัณฑ์จากต้นจาก (พัตจากใบจากและฝ้ามัดย้อมลูกจาก)

จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา

กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและการบริการ

กลุ่มอาชีพสร้างสรรค์ กลุ่มอาชีพเฉพาะทาง

+++++

ความเป็นมา

ตามนโยบาย สกร.ส่งเสริมการเรียนรู้ มีนโยบายมุ่งเน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพการมีงานทำใน ๕ กลุ่มอาชีพประกอบด้วย อาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ความคิดสร้างสรรค์กลุ่มอำนวยการและอาชีพ เฉพาะทางที่สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ความสามารถ เจตคติที่ดี ต่อการประกอบอาชีพและทักษะที่พัฒนาขึ้นไปใช้ประโยชน์ในการสร้างรายได้

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ และเป็นภารกิจที่สำคัญของสถานศึกษาในสังกัดที่มุ่งส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้ต่อเนื่องได้ตลอดชีวิต จึงจัดวิชาอาชีพการทำผลิตภัณฑ์จากต้นจาก (พัตจากใบจากและฝ้ามัดย้อมลูกจาก) และการต่อยอดอาชีพ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพและใช้ในชีวิตประจำวันได้

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนา อาชีพเพื่อการมีงานทำ กำหนดหลักการไว้ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศและทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่ และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่

๒. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั้งถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

๓. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

๔. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอาชีพ ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดมุ่งหมาย

๑. ผู้เรียนเห็นช่องทางในการนำไปประกอบอาชีพ
๒. ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและมีทักษะในการทำผลิตภัณฑ์จากต้นจาก (พัตจากใบจากและฝ้ามัดย้อมลูกจาก)
๓. ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพได้ หรือเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว หรือต่อยอดอาชีพได้

เป้าหมาย

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

หลักสูตรโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน (กลุ่มสนใจไม่เกิน ๓๐ ชั่วโมง) ใช้เวลาเรียนทั้งหมด ๑๐ ชั่วโมง
 ภาคทฤษฎี ๑ ชั่วโมง
 ภาคปฏิบัติ ๙ ชั่วโมง

โครงการการทำผลิตภัณฑ์จากต้นจาก (พัตจากใบจากและฝ้ามัดย้อมลูกจาก)

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	อุปกรณ์การทำผลิตภัณฑ์จากต้นจาก (พัตจาก ใบจากและฝ้ามัดย้อมลูกจาก)และการเตรียมวัตถุดิบ	- มีความรู้ ความเข้าใจและเตรียมวัตถุดิบ อุปกรณ์การทำผลิตภัณฑ์จากต้นจาก (พัตจากใบจากและฝ้ามัดย้อมลูกจาก)	อุปกรณ์ ๑. กรรไกร ๒. กะละมัง ๓. หม้อ ๔. เต้าแก๊ส วัตถุดิบการทำผลิตภัณฑ์จากต้นจาก (พัตจากใบจากและฝ้ามัดย้อมลูกจาก) - ใบจาก จำนวน ๓ มัด - ลูกจาก จำนวน ๒ พวง - ฝ้าป่านมัดสลิน จำนวน ๓ เมตร - เสื้อ cotton จำนวน ๖ ตัว - เกลือ จำนวน ๑ ถุง	- วิทยากรบรรยาย อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำผลิตภัณฑ์จากต้นจาก (พัตจาก ใบจากและฝ้ามัดย้อมลูกจาก) และเทคนิคการเลือกใช้วัตถุดิบ การทำผลิตภัณฑ์จากต้นจาก (พัตจาก ใบจากและฝ้ามัดย้อมลูกจาก) - วิทยากรบรรยาย ขั้นตอนและเทคนิคการทำผลิตภัณฑ์จากต้นจาก (พัตจาก ใบจากและฝ้ามัดย้อมลูกจาก) ในแต่ละขั้นตอน	๓๐ นาที	-
๒	การทำผลิตภัณฑ์จากต้นจาก (พัตจาก ใบจากและฝ้ามัดย้อมลูกจาก)	- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานด้านการทำผลิตภัณฑ์จากต้นจาก (พัตจากใบจากและฝ้ามัดย้อมลูกจาก) - สามารถทำ	- ความรู้พื้นฐานและเทคนิคการทำผลิตภัณฑ์จากต้นจาก (พัตจาก ใบจากและฝ้ามัดย้อมลูกจาก) - ฝึกปฏิบัติการทำผลิตภัณฑ์จากต้นจาก (พัตจากใบจากและฝ้ามัดย้อมลูกจาก) - ขั้นตอนการทำผลิตภัณฑ์จาก	- วิทยากรให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการทำผลิตภัณฑ์จากต้นจาก (พัตจาก ใบจากและฝ้ามัดย้อมลูกจาก) รูปแบบ	-	๙ ชั่วโมง

		<p>ผลิตภัณฑ์จาก ต้นจาก (พัตจาก ใบจากและฝ้ามัด ย้อมลูกจาก)ได้</p>	<p>ต้นจาก (พัตจากใบจากและ ฝ้ามัดย้อมลูกจาก)</p> <p>การทำผลิตภัณฑ์จากต้นจาก พัตจากใบจาก</p> <p>๑.นำใบจากไปล้างทำความสะอาด แล้วไปผึ่งแดดจนแห้ง ก็นำไปสาน พัตได้</p> <p>๒.การสานก่อนเป็นแผงนำใบจากมา สานก่อน โดยมากนิยมสานเป็นลาย ๓ หมายถึง ยกตอก เส้น ชัดตอก ๓ เส้น หรือเรียกว่ายก ๓ ช่ม ๓ เป็น ชั้นบันได แต่ถ้าจะให้เป็นลาย เป็น ดอกหรือเป็นรูปทรงอะไรนั้น อยู่ที่ เทคนิคของผู้สาน</p> <p>๓.การตัดพัตให้เป็นรูปเล่มตามแบบ เมื่อสานพัตเป็นแผงเสร็จขนาด ประมาณ ๑ ฟุต แล้วนำแบบไม้หรือ แบบกระดาษที่ทำเป็นรูปใบโพธิ์ หรือรูปตาลปัตร ที่นิยมกัน มาทาบ แล้วตัดตามแบบ</p> <p>๔. การนำพัตที่สานเสร็จแล้วไปตาก แดดจัดๆ อีกครั้งเพื่อป้องกันเชื้อรา</p> <p>๕. การพันด้ามพัตทำท่อนหวาย สั้น ๆ หรือไม้ไผ่ที่เตรียมไว้นำมาตัด ให้โค้งประกบค่อมปลายก้านใบจาก ไว้ ให้ช่วงโค้งห่างจากปลายก้านใบ ราว ๑ นิ้ว นำเชือกหวายมาพันทับ หวายที่ประกบก้านใบ พันให้แน่น และละเอียดที่สุด จากนั้นจึงสอด ห่วงหวายตรงปลายด้ามของพัตให้ ประณีตและตกแต่งให้สวยงาม</p> <p>การทำผลิตภัณฑ์จากต้นจาก ฝ้ามัดย้อมลูกจาก</p>	<p>ต่าง ๆ พร้อมกับ การตอบข้อสงสัย ระหว่างการเรียน การสอน</p>		
--	--	--	--	--	--	--

			<p>๑.นำลูกจากออกจากโหม่ง อาจใช้วิธีจัด แงะ เคาะ ทบ คัดแยกลูกจากอ่อนและลูกจากแก่</p> <p>๒.นำลูกจากที่ผ่าเอาเนื้อออกไปแล้วนำมาทบด้วยค้อน เพื่อให้เปลือกขำ</p> <p>๓.เมื่อทบลูกจากแล้ว นำมาเทใส่หม้อเทน้ำใส่ปริมาณ ลูกจาก ๔ กิโลกรัม / น้ำ ๘ ลิตร ยกขึ้นตั้งไฟใช้ไฟแรงรอให้น้ำเดือดสักพัก คนลูกจาก และตั้งไฟต่อไปอีก ๑๕ นาที</p> <p>๔.เมื่อครบเวลาตามที่กำหนด ปิดไฟแล้วตักลูกจากขึ้น จะเหลือแต่น้ำจาก ตักน้ำจากใส่ผ้ากรองเอากากลูกจากออก</p> <p>๕.จากนั้นยกน้ำจากตั้งไฟ ใช้ไฟปานกลาง สีของน้ำจากที่ได้จากการต้ม ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ จากการต้มจากอ่อน ครั้งที่ ๒ จากการต้มจากแก่</p> <p>๖.การเตรียมผ้าสำหรับย้อม นำผ้า ป่านมัสลิน และเสื้อ cotton ที่มีดตามแบบที่ต้องการเพื่อนำมาย้อมมัดให้แน่น มัดเป็นเปลาะๆ</p> <p>๗.การย้อมผ้าใส่เกลือลงในน้ำต้มลูกจากพอประมาณ (การใส่เกลือลงไปนั้นจะช่วยให้สีติดผ้าได้ดียิ่งขึ้น) ต้มไปจนเหลือน้ำ ๑ ลิตร (นั่นคือสีที่ได้จากลูกจากและนำไปใช้ย้อมผ้าได้)</p> <p>นำผ้าที่มีดเตรียมไว้ ลงย้อมในน้ำย้อม กดผ้าให้จมน้ำย้อม แช่ทิ้งไว้ ๑ คืน นำขึ้นตากแดดให้แห้ง แกะเชือก หรือยางที่มีดไว้ ออก แล้วนำไปซัก ตากแดดให้แห้ง ก็สามารถนำมาใช้ได้</p>		
--	--	--	---	--	--

๓	การจัดการ และการ จำหน่าย	- แสวงหาเทคนิค การจัดการและการ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ และการมีคุณธรรม ในการประกอบ อาชีพ	- การจัดการและการจำหน่าย - การบรรจุภัณฑ์ - การเลือกทำเล / การจำหน่าย - คุณธรรมในการประกอบอาชีพ	- วิทยากรบรรยาย เทคนิคเลือกบรรจุ ภัณฑ์เพื่อรักษาและ ยืดอายุของผลิตภัณฑ์ สามารถเก็บไว้ได้นาน เลือกบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้เกิดเอกลักษณ์ และเป็นที่น่าสนใจของ ผู้ซื้อมากขึ้น รวมถึง สอดแทรกคุณธรรม ในการประกอบ อาชีพ	๓๐ นาที	-
					๑ ชั่วโมง	๙ ชั่วโมง

สื่อการเรียน

ในการจัดการเรียนรู้ ใช้สื่อการเรียนรู้อันหลากหลาย ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น

การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานการปฏิบัติระหว่างเรียนความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์การทำผลิตภัณฑ์จากต้นจาก (พัตจากใบจาก และฟ้ามัดย้อมลูกจาก)

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับ

-